

ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Запорожець Д.В.,

здобувач вищої освіти спеціальності 141

«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,

Миколаївський національний аграрний університет

Курепін В.М.,

канд. економ. наук,

старший викладач кафедри

методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет

Унаслідок низки особливостей питання виробничого травматизму завжди гостро стояли перед тими, хто розробляє заходи до запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням на підприємстві. Незважаючи на те, що постійно впроваджуються у виробництво більш сучасні технології, інновації, травматизм на підприємствах, та питання професійних захворювань досі є актуальними [1]. Успішна профілактика виробничого травматизму та професійної захворюваності можлива лише при умові ретельного вивчення причин їх виникнення [2].

Аналіз виробничого травматизму та професійного захворювання дозволяє виявляти причини та визначити закономірності їх виникнення. На основі такої інформації спеціалісти з питань розробки норм, правил, інструкцій розробляють заходи та засоби щодо профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань.

Для аналізу виробничого травматизму та професійних захворювань використовують різні методи [3]. Єдиної класифікації методів аналізу травматизму не існує, але дослідники цього питання запропонували поділити методи аналізу травматизму на дві групи імовірісно-статистичні та детерміністичні.

Імовірісно-статистичні методи дозволяють виявити залежність між чинниками системи праці та травматизмом на основі вивчення нещасних випадків, що вже сталися. До імовірісно-статистичного методу відносять статистичний метод, який базується на вивченні травматизму за документами і звітами.

При статистичному методі визначається динаміка травматизму та його тяжкість на окремих дільницях виробництва та підприємстві в цілому. Проводиться порівняльний аналіз динаміки виникнення травматизму з іншими підприємствами галузі, до якого відносять підприємство, виявляють закономірності зростання чи зниження показників негативних явищ. Для оцінки рівня травматизму використовують відносні статистичні коефіцієнти та показники.

Топографічний метод дозволяє наочно бачити місця з підвищеною небезпекою, які вимагають ретельного обстеження та проведення профілактичних заходів. На місця, де сталися нещасні випадки або є свідчення про незадовільний стан охорони праці звертають особливу увагу, вивчають причини травматизму [4]. Шляхом додаткового обстеження згаданих місць виявляють причини, що викликали нещасні випадки, розробляють і впроваджують запобіжні заходи.

Детерміністичні методи дозволяють виявити об'єктивний, закономірний зв'язок умов праці та причинну обумовленість випадків травматизму. До таких методів відносять монографічний метод, який полягає в детальному обстеженні всього комплексу умов праці, технологічного процесу, обладнання робочого місця, прийомів праці, санітарно-гігієнічних умов, засобів колективного та індивідуального захисту.

При застосуванні цього методу проводять аналіз небезпечних та шкідливих виробничих чинників, притаманних лише тому чи іншому структурному підрозділу підприємства, обладнанню, технологічному процесу. Якщо необхідно виконати відповідні дослідження та випробування при цьому методі поглиблено розглядають всі обставини нещасного випадку чи професійного захворювання.

При монографічному методі аналізується кожний випадок травматизму, який розглядається як система, елементами якої є взаємопов'язані умови, обставини та причини явища, що аналізується.

На виробництві можуть діяти декілька негативних чинників, які можуть призвести до нещасного випадку чи професійного захворювання [5]. При з'ясуванні причинних зв'язків їх виникнення використовують метод моделювання. Модель причинних зв'язків будується від моменту травмування до подій, які йому передували, встановлюється логічний зв'язок між явищами.

Такі причинні зв'язки можуть мати різну форму:

- послідовну, коли одна причина викликає наступну, і так далі, поки кінцева не призведе до нещасного випадку;

- паралельну коли декілька послідовних зв'язків викликають одну загальну причину, яка призводить до травмування; колову, коли одна причина викликає наступну, кінцева збільшує першу і так далі по колу, поки будь-яка з цих причин не призведе до травмування;

- розгалужену, коли один чинник є джерелом кількох причин, які розвиваючись паралельно викликають одну загальну причину, що призводить до травмування [6].

Дія несприятливих виробничих чинників на працівника може спричинити не лише його травмування, а й виникнення професійного захворювання. Для аналізу професійних захворювань можуть застосовуватись ті ж методи, що й для аналізу травматизму.

Отже, успішна профілактика виробничого травматизму та професійної захворюваності можлива лише при умові ретельного вивчення причин їх виникнення.

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М. Розвиток аграрного сектору економіки України через забезпечення безпеки на виробництві / В. М. Курепін // Соціально-економічна політика та адміністрування у сфері регіонального розвитку України : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, 3-5 квітня 2019 р. - Миколаїв : МНАУ, 2019. - С. 109-112. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/5791>.

2. Радіонов М. О. Визначення основних напрямів профілактики травматизму на підприємствах сільського господарства / М. О. Радіонов, Д. Д. Марченко, В. М. Курепін // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2019. - Вип. 1 (101). - С. 111 - 117. -

DOI: 10.31521/2313-092X/2019-1(101)-16.

URL:

<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6105>.

3. Попружук Р. О. Необхідні умови досягнення безпеки життєдіяльності // Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 18-20 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 47-49. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8141>.

4. Вишняков Д. С. Запобігання професійним захворюванням і виробничому травматизму – запорука підвищення конкурентоспроможності підприємства / Д.С. Вишняков // Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України: 32-ї студентської науково-теоретичної конференції, 18-20 березня 2020 р., Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2020 – С. 71 – 74. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7022>.

5. Іваненко В. С. Комплексна безпека підприємств агропромислового комплексу, як складова система управління // Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні : матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, м. Львів, 19 лютого 2021р. Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2021. С. 295 – 297. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8880>.

6. Мазур В. Є. Загальні поняття про хімічні небезпечні та шкідливі виробничі фактори // Глобальні тенденції сучасного світу: соціально-економічні та інформаційно-психологічні аспекти розвитку суспільства : матеріали тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 18 листопада 2021 року Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 31-34. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10167>.

ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Гула Л.В.,

*асистент кафедри методики професійного навчання
Миколаївський національний аграрний університет*

Проблема психологічної безпеки відноситься до однієї з найбільш актуальних. Це зумовлено впливом різноманітних факторів, що сприяють порушенню стану психологічної безпеки та психологічної захищеності особи.

Освітнє середовище пропонує широкий вибір можливостей для розвитку. Проте має й достатню кількість обмежень для особистісних проявів його учасників. Психологізація освітнього середовища з метою збереження та зміцнення здоров'я її учасників, створення в закладах освіти безпечних умов праці і навчання, захист від усіх форм дискримінації можуть виступати альтернативою агресивності соціального середовища, психоемоційному та культурному вакууму, наслідком яких є зростання соціогенних захворювань.